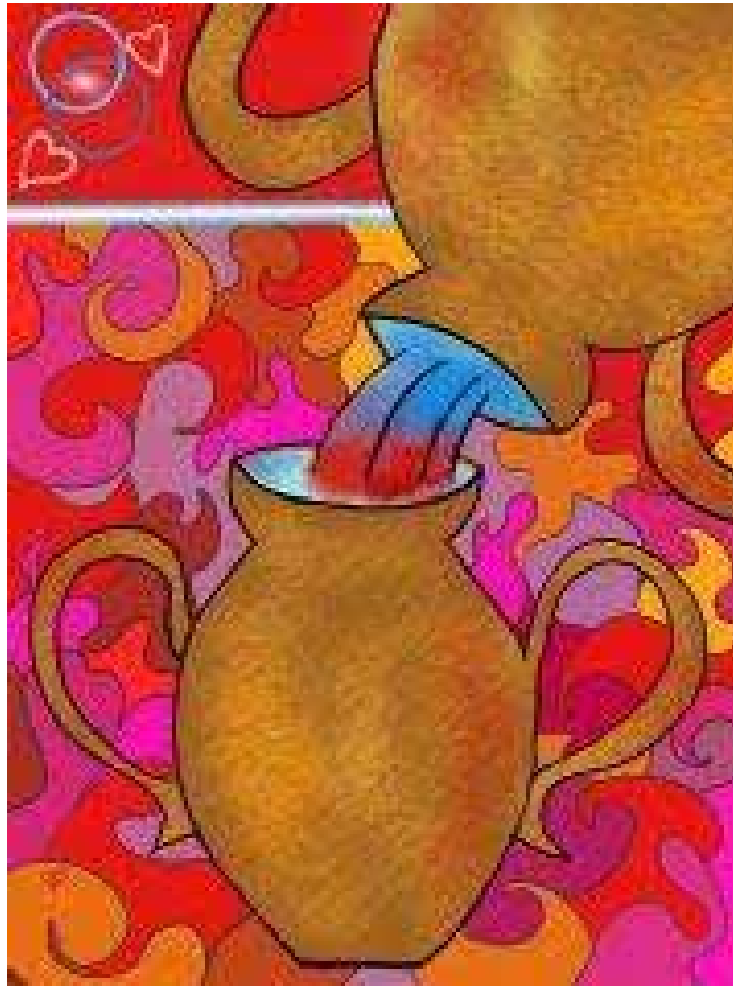

Proeve van Pasen

Zo maakte Jezus een begin met de tekenen en openbaarde Zijn heerlijkheid
(Joh,2,11)

16 januari 2022
2^e zondag door het jaar

Inleiding

Lieve mensen, van harte welkom. We hebben het Kerstfeest net achter de rug. Ook al hebben we het vanwege de lockdown niet in de kerk kunnen vieren, het is en blijft dat grote feest, waarop we ieder jaar de geboorte, de komst van Jezus op aarde vieren, Zijn komst in ons midden. Op deze 2^e zondag van het jaar horen we, hoe Johannes meteen in het begin van zijn evangelie heel kernachtig de betekenis van Jezus' komst op aarde wil aangeven. Wat betekende het, voor de Joden toen, maar ook voor ons nú ? We horen er straks meer over. Laten we nu eerst even stil worden, om hier aanwezig te komen, om ons hart open te stellen en ruimte te maken voor wat God ons deze viering geven wil...

Eerste lezing: de Profeet Jesaja 62,1-5

Omwille van Sion mag ik niet zwijgen, terwille van Jeruzalem mij niet stilhouden. Want als de zon zal haar gerechtigheid stralen, haar heil branden als een fakkel. De volkeren zullen uw gerechtigheid aanschouwen, alle koningen uw glorie zien en men zal u een nieuwe naam geven, een naam door de Heer bedacht.

In de hand van de Heer zult gij een flonkerende kroon zijn, in de hand van uw God een koninklijke diadeem. Gij zult niet meer heten: "de Verlatene", uw land niet meer: "Woestenij"; maar gij zult heten: "Mijn Welbehagen", uw land: "Gehuwde"; Want in u heeft de Heer zijn behagen gesteld en uw land wordt Hem ten huwelijk gegeven. Zoals een jongen zijn meisje trouwt, zal Hij die u opbouwt, u trouwen; en zoals een bruidegom zich verheugt in zijn bruid zal uw God zich verheugen in u.

Tweede lezing: Korintiërs 12,4-11

Broeders en zusters, er zijn verschillende gaven maar slechts één Geest. Er zijn vele vormen van dienstverlening maar slechts één Heer. Er zijn allerlei soorten werk maar er is slechts één God die alles in allen tot stand brengt. Maar aan ieder van ons wordt de openbaring van de Geest meegedeeld tot welzijn van allen. Aan de een wordt door de Geest een woord van wijsheid gegeven, aan een ander een woord van kennis krachtens dezelfde Geest. aan een derde door dezelfde Geest

het geloof. Aan weer anderen schenkt de ene Geest gaven om ziekten te genezen, om wonderen te doen, de gave van profetie, de onderscheiding van geesten, velerlei taal of de vertolking ervan. Maar alles is het werk van een en dezelfde Geest, die aan ieder zijn gaven uitdeelt zoals Hij het wil.

Evangelielezing: Johannes 2,1-12

In die tijd was er een bruiloft te Kana in Galilea, waarbij de moeder van Jezus aanwezig was. Jezus en zijn leerlingen waren eveneens op die bruiloft uitgenodigd. Toen de wijn opraaakte zei de moeder van Jezus tot Hem: 'Ze hebben geen wijn meer'. Jezus zei tot haar; 'Vrouw, is dat soms uw zaak? Nog is mijn uur niet gekomen'. Zijn moeder sprak tot de bedienden: 'Doe maar wat Hij u zeggen zal'. Nu stonden daar volgens het reinigingsgebruik der Joden zes stenen kruiken, elk met een inhoud van ongeveer honderd liter. Jezus zei hun: 'Doet die kruiken vol water'. Zij vulden ze tot bovenaan toe. Daarop zei Hij hun: 'Schept er nu wat uit en brengt dat aan de tafelmanneester'. Dat deden ze. De tafelmanneester proefde van het water dat in wijn veranderd was. Hij wist niet waar die wijn vandaan kwam, maar de bedienden die het water geschept hadden, wisten het wel. Zodra hij geproefd had riep hij de bruidegom en zei hem: 'Iedereen zet eerst de goede wijn voor en wanneer men eenmaal goed gedronken heeft de mindere. U hebt de goede wijn tot nu toe bewaard'. Zo maakte Jezus te Kana in Galilea een begin met de tekenen en openbaarde zijn heerlijkheid. En zijn leerlingen geloofden in Hem. Daarna daalde Hij af naar Kafarnaüm, Hijzelf en zijn moeder, de broeders en zijn leerlingen; maar zij bleven daar slechts enkele dagen.

Overweging

Dit evangelieverhaal gaat over het bekende bruiloftsverhaal, waar Jezus water in wijn verandert. Maar wat mijn speciale aandacht trok is het zinnetje aan het eind: "Zo maakte Jezus te Kana in Galilea een begin met de tekenen en openbaarde Zijn heerlijkheid". Want na de proloog in het eerste hoofdstuk *begint* Johannes zijn evangelie met dit verhaal, en dat doet hij niet voor niets. De evangelist Johannes wijkt nogal af van de andere drie evangelisten, hij vertelt ook maar enkele wonderverhalen. En hij noemt deze wonderen geen *wonderen* maar *tekenen*: ze be*té*kenen iets. Maar wat vertelt Johannes ons dan vandaag, en wat betekent dat dan, wat wil hij daarmee duidelijk maken?

“Zo maakte Jezus een begin met de tekenen”: Johannes wil hiermee niet per se zeggen, dat Jezus daar mee *begint*, met die tekenen, maar dat dit eerste teken in Kana de kern aangeeft, het ‘begin’sel, waar het Jezus om begonnen is.

Om dat wat te verduidelijken gaan we eerst eens kijken naar de 1e lezing, van Jesaja. Het boek Jesaja bestrijkt een hele periode van de geschiedenis van het Joodse volk van wel 400 jaar: voor, tijdens en na de ballingschap naar Babel. De lezing van Jesaja van vandaag gaat over de tijd na de ballingschap, en Jesaja bemoedigt hier de teruggekeerde ballingen in Jerusalem, want de omstandigheden zijn nog steeds zeer moeilijk, het duurt en het dúurt maar... Waar ze in de ballingschap zo naar hadden uitgezien, wordt maar geen werkelijkheid nu ze echt terug zijn. We kunnen dat nu wellicht meevoelen, nu er maar geen eind lijkt te komen aan deze covid-pandemie. En Jesaja roept Jerusalem= het Joodse volk op om te geloven in het visioen, want de Heer heeft Zijn welbehagen gesteld in het volk. “Zoals een bruidegom zich verheugt in zijn bruid zal uw God zich verheugen in u”: het Joodse volk mag zich de uitverkorene weten van God. En u weet, dat gaat dan ook altijd over òns!

Nu terug naar het evangelie van Johannes. Johannes maakt als evangelist heel speciaal het Geheim voelbaar, het Mysterie van God, dat met Jezus’ komst op aarde in een mens aanwezig is gekomen. (Zijn evangelie wordt wel het ‘mystieke ‘evangelie genoemd). Dat hoor je al meteen aan het begin van zijn evangelie: “In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. Dit was in het begin bij God”. Dat klinkt toch heel anders dan de afstammingslijst van Jezus, waar Mattheus mee begint. En ook de geboorteverhalen in Bethlehem, met de herders en de drie wijzen uit het Oosten... ze ontbreken bij Johannes. Johannes zegt meteen aan het begin van zijn evangelie wat de kern is van zijn boodschap: “Het Woord is vlees geworden”, of zoals tegenwoordig zo mooi vertaald wordt “het Woord is mens geworden” = Jezus is het Woord van God. Zo ook vandaag, in dit 2^e hoofdstuk, aan het begin van Jezus’ optreden: meteen zet Johannes de kern neer van waar het bij Jezus om gaat. In het evangelie horen we over een bruiloft. Duidelijk voor de omstanders van toen klinken de oude voorspellingen van Jesaja daarin door. Het is jammer, dat *wij* niet die kennis hebben van het Oude Testament, zoals de tijdgenoten van Jezus dat hadden. Daardoor is het voor ons veel moeilijker om de betekenis te verstaan van wat er gezegd wordt. In het bruiloftsverhaal van vandaag klinkt voor de toenmalige omstanders door, dat het niet om een ‘gewone’ bruiloft gaat, maar om het heilig verbond van God met Zijn volk. Dat is niet alleen bij Jesaja terug te vinden. Ook bv. Hosea vertelt in zulke prachtige beeldtaal over het huwelijk tussen God en Zijn volk: “Ik neem u als mijn bruid, voor altijd, in onverbreekelijke trouw”. Met de komst van Jezus wordt dat heilig verbond *nieuw* Leven gegeven, Jezus is de vervulling van de Belofte. De profetieën zoals we vandaag in Jesaja lezen, worden in Hem vervuld. Dát wordt ons nu vandaag door Johannes verteld. Dát is de betekenis van de wijn die op is, en Jezus die zès kruiken water in wijn verandert: de overvloed aan wijn van uitmuntende kwaliteit, het verwijst naar Jesaja, de Messiaanse vervulling neemt een aanvang. Wij horen dat terug in een lied: “de Heer richt op zijn berg een maaltijd aan, van spijs en merg, van uitgelezen wijnen”.....Het zou veel te lang duren om de betekenis van ál die beelden uit te leggen, die Johannes gebruikt, en die de omstanders toen verstonden. Maar de kern

is: Johannes verhaalt, meteen aan het begin van Jezus' optreden, dat Jezus de vervuller is van alle profetieën uit het Oude Testament, de Messias waar zo naar werd uitgezien.

En dan zegt hij ook nog: "en Zijn leerlingen geloofden in Hem". Ook al kunnen we in het verdere verloop van de evangeliën lezen, dat dat niet altijd zonder slag of stoot is gegaan. Dat is wel iets om even bij stil te staan. Want daar zijn *wij* weer in het voordeel, vergeleken met de omstanders van Jezus: wij hebben de rijkdom van het Nieuwe Testament, met m.n. de vier evangeliën die getuigenis afleggen van Jezus als de Zoon van God, die overtuigend getuigen van Jezus als de vervulling van de wet. De omstanders van Jezus hadden dat nog niet. Voor hen was Jezus 'de zoon van Jozef, de timmerman uit Nazareth'. En de grote schok die Zijn komst moet zijn geweest wordt nog voelbaar in bv zo'n zinnetje als "hoe kan er nou uit Nazareth iets goeds komen"...

En toch zegt Johannes hier: "en Zijn leerlingen geloofden in Hem". Ja, laten we vandaag maar tot ons dóór laten dringen wat daar toen is gebeurd, laten we er maar even stil van worden, van die Gróte Gebeurtenis die toen heeft plaatsgevonden. Het Kerstfeest ligt nog niet zo ver achter ons. Laten we ons maar realiseren, hoe dánkbaar we mogen zijn, dát Jezus op aarde is gekomen, dát Zijn leerlingen Hem geloofden. Om met de woorden van Teilhard de Chardin s.j. te spreken: wij hebben de opdracht om de vlam van het verlangen brandend te houden, dat verlangen dat voelbaar wordt in de profetieën van Jesaja, het uitzien naar de Vervulling die Jezus is komen brengen. Voelen *wij* die vlam van dat verlangen ook (nog) zo in ons hart? Laat vooral dát ook een oproep zijn voor *òns*, dat we weer wat meer vuur brengen in ons geloof, dat we er – net als Zijn leerlingen indertijd- laaiend enthousiast van worden, dat we het Wonder van Zijn komst weer wat meer gaan voelen in ons hart, dat ons geloof tot *Leven* mag komen...het Leven met een hoofdletter, het Leven dat Jezus ons is komen brengen, Páásleven! Dát is wat Johannes ons vandaag heel kernachtig wil laten voelen! Dat het ons hart moge raken en in vlam zetten! Ámen, dat het zo moge zijn!.

Slotgedachte

Neem alles van mij weg,
wat me van U verwijdert.

Geef alles aan mij
wat me dichter brengt bij U.

Mijn Heer en mijn God,
bevrijd mij uit mezelf
en schenk me helemaal aan U.

Broeder Klaus van Flue (1417-1487)